

Cestou necestou

alebo

potulky po prírodných zaujímavostiach mesta Trstená

*Vitajte v našom meste
a zabavte sa pri tomto queste.
Na potulky mestom vás zveme,
viac vám ale nepovieme.
Zapojte hlavu, naštartujte nohy,
nájdite v sebe orientačné vložky.
Vľavo, vpravo, krížom vpred,
krásky mesta objavujte hneď.
A na konci, ak heslo máte - zopár
viet -
dostanete darček, čo zachrániť
môže svet.*

Milí návštevníci, rozhodli ste sa absolvovať túto nenáročnú prechádzku po našom meste a jeho okolí. Dúfame, že sa dobre zabavíte a odnesiete si aj krásny zážitok.

Základné údaje o queste

Dĺžka: 5.7 km alebo 7656 krokov.

Náročnosť: Časť sa odohráva priamo v meste. Na niektoré miesta je však nevyhnutné prejsť nenáročným turistickým terénom.

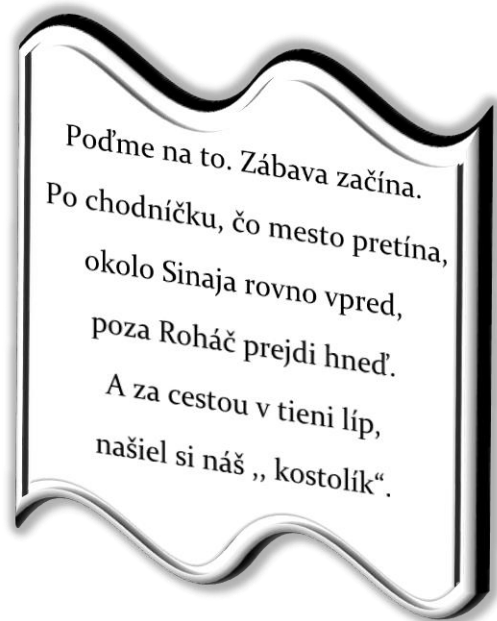
Obdobie: Odporúčame trasu prechádzať od apríla do októbra, kedy sú farby prírody najkrajšie.

Začiatok: Pri turisticko- informačnom centre (pri komunitnom centre Sinaj)

Železničiarov 253/1

GPS súradnice: 49° 21' 34" N, 19° 36' 39" E

A sme na Začiatku. . . .

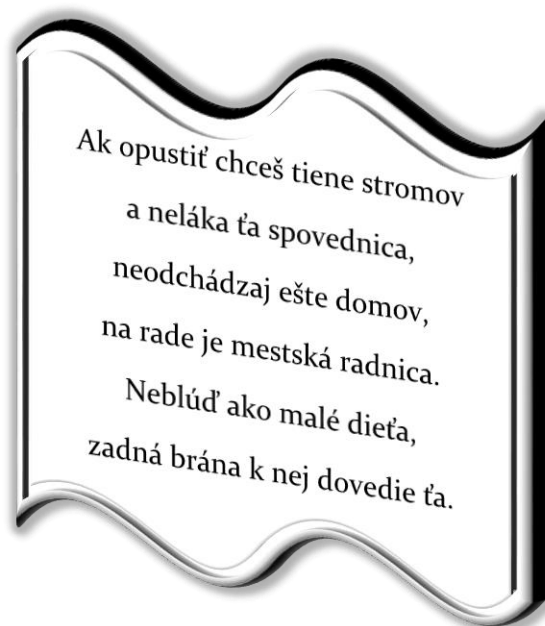

*Tento kostol postavený,
bol v 14. storočí.
Veľakrát bol prerobný,
ľuďom padol do očí.*

*Vôkol neho ohrada je,
a v nej jedna miestnosť,
mesto v nej knihy skladuje,
staré ako večnosť.*

*Ak vám smiem dať malú radu,
prejdite si tú tichú ohradu.
Stáročia tu rastú stromy,
vysoké sú ako domy.*

*Vdýchnite tú vôňu vekov,
nebude viac treba liekov.
Vo vekoch tu stoja zasnene,
Duby, lípy, brezy, ba aj jasene.*

*Ktorý svätec je
vyobrazený na soche pri
vstupnej bráne?*

Symbol múdrosti

V našom malom meste
stojí budova popri ceste.
Mestský úrad v Trstenej
vybudovaný v dobe minulej.
Stojí tu už sto rokov,
máte ho od seba pár krokov.
Najprv stal veďľa v Liesku,
vymysleli ho však v Belgicku.
Používal sa na ťažbu uhlia,
teraz sa v ňom rozhodnutia robia.
Pred ním stojí veľká sova,
celá vyrobená z kusa dreva.
Vyrezaná z lípy mohutnej,
toho symbolu Slovanov,
čo prežil do doby prítomnej,
ale pamätá aj dobu mešťanov.

Od sovy plnej múdrostí,
vedie nás vôňa sladkostí.
Od pekárne, po ulici rovnej ako prúťik.
Chod' priamo. Nevymetaj žiaden kútik.
Za križovatkou budova poštárska
a oproti dielňa hrnciarska.

Ktoré zviera je
vyobrazené v erbe
Oravy?

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
10	18				5

Partnerské mesto
vzdialené 402 km.

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
							1,11

Zlato z ílu

V trstenskej dielničke
červená hlina sa páli.
Na hrnčiarske remeslo
sú iba samé chvály.
Hrnčeky, taniere, džbány,
dielňa je tu už
200 rokov medzi nami.
Biela vlnka s bodkou
dodnes tu zdobí náš riad,
trstenská keramika,
naš zachovaný poklad.
Aká hlina,
taká drina.
Narobiť sa veľmi treba,
veru zadarmo nedostaneš chleba.
Pánom majster Hoľ ma tu je.
Hrnčiarsku dielničku spravuje.
Kúpiť si môžete aj suveníry,
vypálené z našej hlíny.

Ako sa volá miestnosť na
výrobu keramiky?

Hrnčiarska.....

16

A teraz najdlhšia cesta nás čaká.
Úsek cesty, čo nevelmi nás láka.
Od pekárne, cez most k cintorínu.
Odmakáme túto drinu.
Pri cintoríne bočím vľavo,
vyšliapem ten kopec hravo.
Za mestom posledný kopček. Paráda.
V diali leskne sa Oravská priehrada.

Na Kamennom úšku

Ako vlky pri úplnku na mesiac vyjúce.
Strážia kaplnku lípy do nebies rastúce.
S príchodom farieb jesene,
zbierajú sa plody sadené.
Poľa tancujú trsmí tráv,
pokiaľ ich nezaháňa snežný pozdrav.
V diaľke lígoce sa Oravská priehrada.
Ako obraz, maľuje sa jej lesná ohrada.
A za ňou k obzoru sa hora dvíha,
Babia hora s Pílskom, kde slnko líha.

Do mesta sa vrátiť opäť musím,
nájsť turistický úsek skúsím.
Po chodníčku, prvá doprava,
Ešteže chodenie nie je otrava.
Ako dobre sa nám kráča,
do kopca kolo vysieláča.
Za ten odpad musím zájst',
Skryté jazierko tam nájsť.

Ako sa volá vrch nad
Oravskou priehradou?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

19

8,14

Skalné pleso

*Odpad, smetí, zlé to znamenia,
keď ľudské ruky prírodu
pozmenia.*

*Starý lom tu leží v zemi
a na perách výkrik nemý.*

*Navezené haldy sutí,
za slniečkom márne smúti.*

*Po kamienkoch mu slzy tečú,
stadeto však neutečú.*

Jazierko malé sa z nich tvorí

a v ňom žijú rôzne tvory.

Žaby, rybky ba aj hady,

život so všetkým dá si rady.

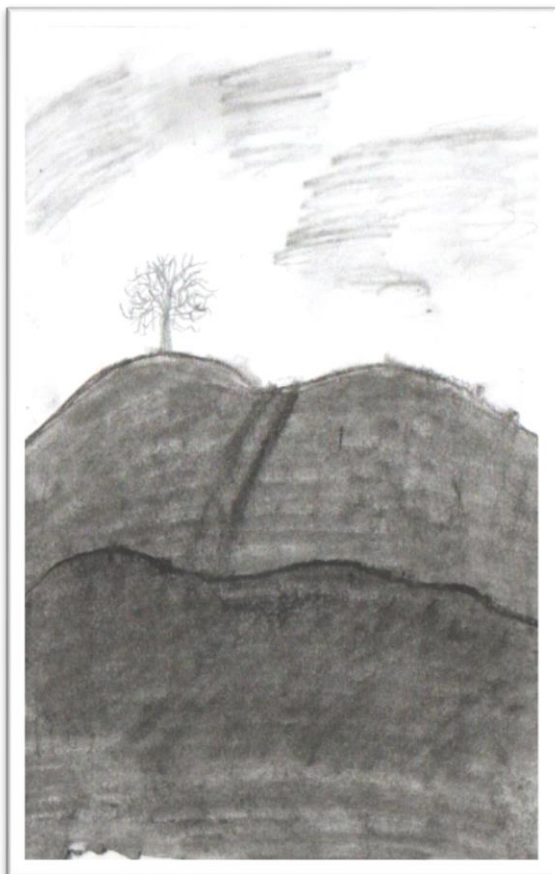

*Akým výrazom sa
označujú vysokohorské
jazierka?*

3,6,17

*Od jazierka hore kopcom,
zalejme si telo potom.
Po pár metroch, krokoch pár,
utrieme si z potu tvár.
So silami na konci,
stojíme už na kopci.*

Bubeník

Kopček malý ako ník,
volajú ho Bubeník.
Na vrchole, na stráni,
mesto máme na dlani.
A nad ním čnejú štíty hôr,
Neviem, kam sa pozrieť skôr.
Na tých štítoch svišťa aj kamzík skáče,
sú to Západné Tatry, zvané Roháče.
Na západe, kde slnko liha,
na obzore Choč sa dvíha.
A na severe ako bobček,
vypína sa ďalší kopček.

Ktorý vrch sa vypína na
západnom obzore?

13

K Tatrám chrbtom, čelom k lesu,
žiadne chodníčky tu žiaľ nie sú.
Zošuchnem sa briežkom dolu.
Pomaličky. Nie som blbý.
Nezlomím si predsa nohu
a nezničím kĺby.
A pod briežkom? Paráda!
Elektrická ohrada!

Tajnička

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Mesto Trstená

Mesto Trstená leží v hornej časti Oravskej kotliny, v nadmorskej výške 607 m n. m., v údolí riečky Oravica na severovýchodnom okraji Oravy, tesne pri hraniciach s Poľskou republikou. Bolo založené v roku 1371 ako trhové mesto.

V roku 1609 kráľom Matejom II. mu boli udelené práva na štyri výročné jarmoky. V tradícii usporadúvania trhov a jarmokov pokračuje aj v súčasnosti, kedy sa konajú pravidelne "Škapuliarsky jarmok" v mesiaci júl (vždy víkend pred 16.7.), a "Martinský jarmok" konaný z príležitosti odpustovej slávnosti zasvätenia kostola sv. Martinovi v mesiaci november (koná sa pred 12. novembrom).

Samotná poloha Trstenej ovplyvnila jej vývoj a Trstená sa stala významným centrom obchodu a remesiel. Písomné doklady potvrdzujú existenciu remeselníckych cechov ako kožušníkov, čižmárov, tesárov a hrnčiarov. Najznámejší bol cech hrnčiarsky, ktorý vyrábal hrnčiarsky riad v Trstenej a hrnčiarske výrobky rozličného sortimentu. Trstenské hrnčiarstvo sa vyznačovalo špecifickými znakmi či už technológie, ale aj tvaru a dekorácie.

Je potešiteľné, že aj v súčasnej dobe nachádza spomínaný cech pokračovateľov v samotnej Trstenej.

Vážení návštevníci,

Ďakujeme vám, že ste s nami prešli túto nenáročnú hľadačku a dúfame, že ste sa aj trochu zabavili. Uvítame aj prípadné postrehy a návrhy na zlepšenie, aby sa náš questík rozrystal a neustále zlepšoval.

Pod'akovanie patrí aj autorom:

Mgr. Peter Žatko zatko@zsdilong.sk

Alica Kubeková

Andrea Jankolová

Janka Kostelanská

Ivka Medvecká

Dominika Šrámková